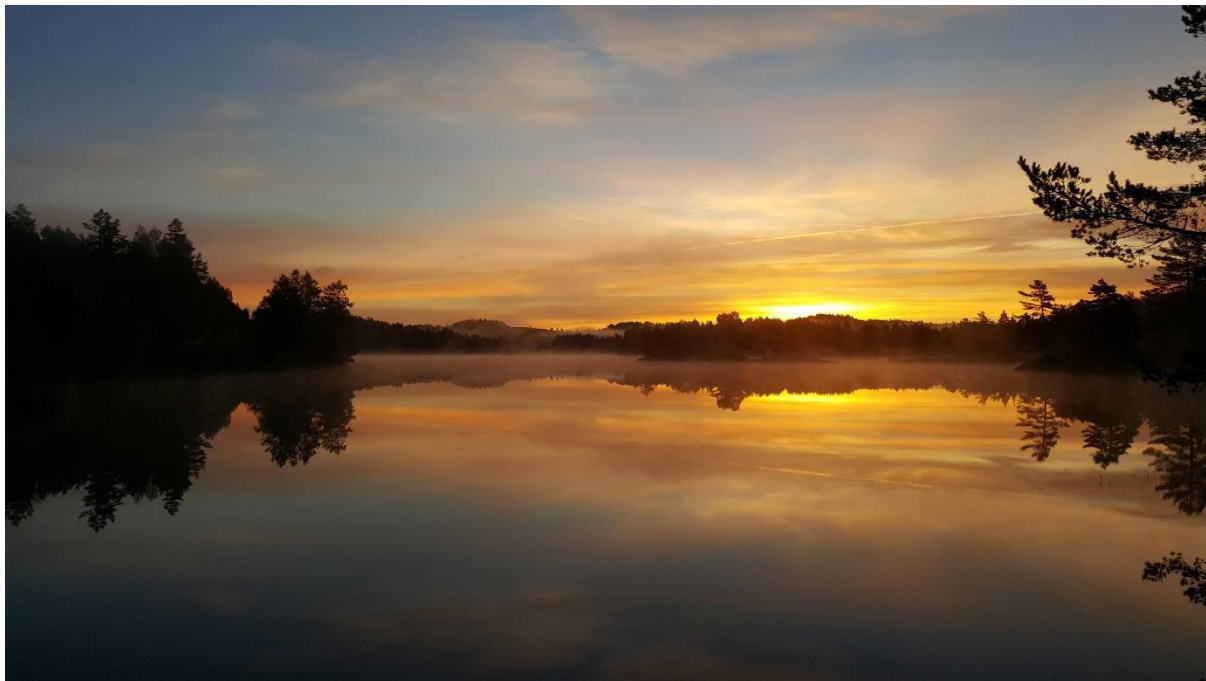

RULLERING AV KOMMUNEPLANEN 2019 - 2031

PLANPROGRAM 03.01.2019

Vedtatt av kommunestyret den 29.01.2019 (PS 6/19)

INNHOLDSBETEGNELSE

1. Innledning

1.1.	Kommuneplanen	3
1.2.	Bakgrunn, formål og forankring	3

2. Forutsetninger for planarbeidet

2.1.	Lovgrunnlag og føringer for planarbeidet	5
2.2	Forutsetninger for planprosess	6

3. Vurderinger og sentrale tema i rulleringsprosessen

3.1.	Revidering av samfunnsdelen	7
3.2.	Revidering av arealdelen	9

4. Planprosess **10**

4.1.	Organisering av planarbeid	10
4.2.	Politisk engasjement	10
4.3.	Medvirkning	11
4.4.	Tidsplan og økonomi	12

1. Innledning

1.1 Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Den skal gi rammer for virksomhetens planer og tiltak, og planer for bruk av vern av arealer i kommunen. Kommuneplanen legges til grunn for planlegging, forvaltning og utbygging i kommunen. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og arealdel (plankart) med tilhørende rettslig bindende bestemmelser for arealbruken.

Samfunnsdelen:

- Fastsetter og beskriver visjon, langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon.
- Er et politisk og administrativ styringsdokument
- Beskriver langsiktige strategier og mål og sammenhengende tiltak og konsekvenser
- Danner grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen

Arealdelen:

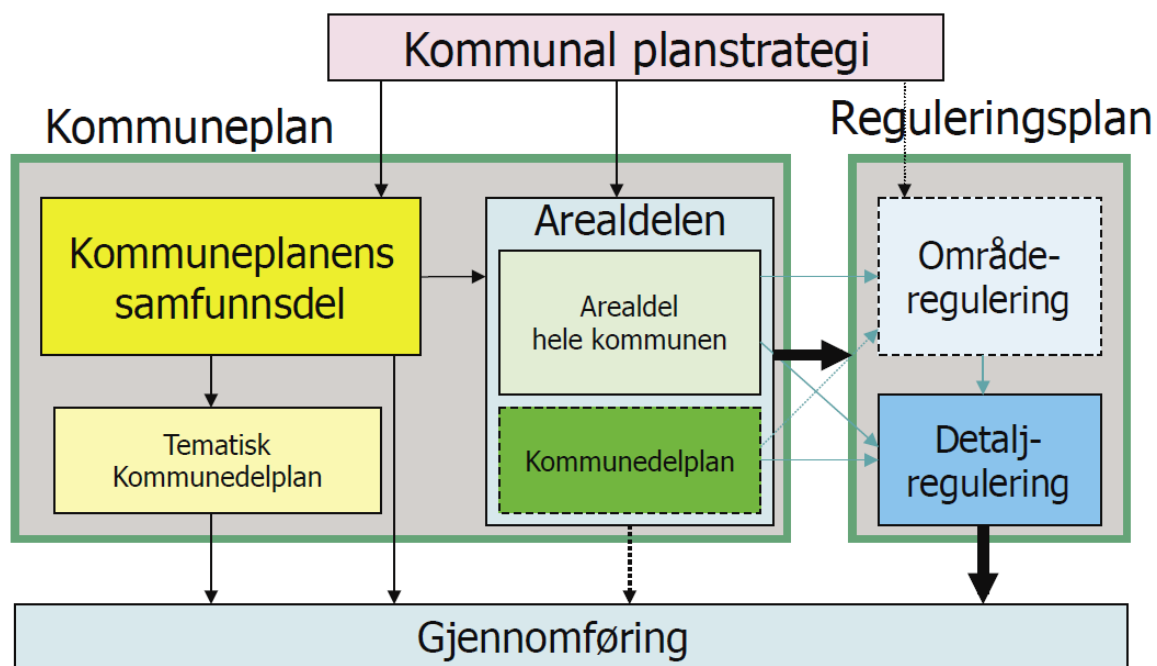
- Er et kart og tilhørende bestemmelser som viser hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av kommunens arealer i 12-årsperioden (juridisk bindende)
- Viser hvor i kommunen utbygging kan skje og hvilke arealer som skal brukes til landbruk, natur eller friluftsliv.

Handlingsdelen:

- Er kommunens styringskort og økonomiplan, som konkretiserer hvordan samfunnsdelen gjennomføres de kommende fire budsjettårene. Handlingsdelen rulleres hvert år.

1.2 Bakgrunn, formål og forankring

Kommuneplanen er Vegårshei kommune sitt overordnede styringsdokument og består av en samfunnsdel og en arealdel. Planen skal legge føringer for videre utvikling av kommunen. Gjeldende kommuneplan for Vegårshei 2014 – 2025 ble vedtatt av kommunestyret 4.2.2014. Minst en gang i hver kommunestyreperiode skal kommunestyret gjennom arbeidet med planstrategien vurdere om det er behov for revisjon for hele eller deler av kommuneplanen. Oppbygningen av det kommunale plansystemet framgår av illustrasjonen under.

Figur 1 Illustrasjon av kommunens plansystem etter plan- og bygningsloven (Kilde: Veileder om Kommuneplanens arealdel).

Kommunestyret vedtok i planstrategien den 13.12.16, at kommuneplanen skal rulleres, med oppstart av planarbeidet i 2018. I planstrategien er det ikke sagt noe om omfang og innholdet av revideringen.

Planutvalget og administrasjonen har vurdert behov for rulleringen og er av den oppfatningen at kommuneplanen skal rulleres, men at det ikke skal foretas en full rulling eller fornying av planen. Dette fordi planen og strategien fortsatt er aktuelt på de fleste områdene.

Det legges opp til en revisjon og oppdatering av samfunnsdelen, i tråd med dagens utfordringsbilde. Hva gjelder arealdelen, ble det ved forrige rulling av kommuneplanen i 2014 gjennomført en grundig vurdering av arealbehov. Det vurderes derfor ikke som nødvendig med en full gjennomgang av arealdelen nå, men en ser at det er behov for noen justeringer og vurderinger. I kapittel 3 beskrives tema som skal vurderes spesielt i planarbeidet.

2. Forutsetninger for planarbeidet

2.1 Lovgrunnlag og føringer for planarbeidet

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV 2008-06-27) regulerer kommunens ansvar, plikter og krav i forbindelse med planarbeid. Kapittel 11 i denne loven handler om planarbeid med kommuneplanen.

Krav om planprogram

For endring av kommuneplanen gjelder samme bestemmelser som for utarbeiding av ny plan. I forhold til et planprogram betyr dette at det skal utarbeides et planprogram etter reglene i § 4-1 i lov om planlegging og byggesaksbehandling. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn (i minst seks uker) senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet. Planprogrammet fastsettes av kommunestyret eller de kan delegerer myndigheten i samsvar med kommunelovens regler.

Krav om konsekvensutredning

Krav til konsekvensutredning (KU) og risiko og sårbarhetsanalyse-analyse (ROS-analyse) følger av PBL §§ 4-2 og 4-3, sivilbeskyttelsesloven § 14 samt forskrift om konsekvensutredning. Kravene til konsekvensutredning gjelder for kommuneplanens arealdel. Kravene er satt for å sikre at alle konsekvenser ved et tiltak er belyst før beslutning fattes. For å sikre at politikerne får presentert et tilstrekkelig godt beslutningsgrunnlag, og for at innbyggerne i kommunen og andre berørte skal få informasjon om hvilke vurderinger kommunen har gjort før forslaget ble fremmet.

Ettersom planprogrammet er ganske åpent og lite konkret om noen temaer som kan ha potensielle konflikter i forhold til nasjonale eller regionale interesser, bes Fylkesmannen, Fylkeskommunen og evt. andre myndigheter om innspill i forkanten av og medvirkning/råd i videre planprosess. På den måten kan disse myndighetene påpeke eventuelle potensielle konflikter som de er satt til å ivareta.

Behandling av planforslag og vedtak av kommuneplan

Gjennom lovens § 11-14 fremgår krav til høring av planforslag. Planforslag må legges ut til offentlig ettersyn i minst 6 uker. Kommunestyret selv vedtar kommuneplanen. Kommunestyrets vedtak om kommuneplan kan ikke påklages.

Planutvalg og kommunestyre

I denne planprosessen er planutvalget styringsgruppa. De møter og diskuterer med administrasjonen om framdrift og temaer og har ansvar å diskutere eventuelle dilemma med partimedlemmene deres. De forskjellige vedtak (planprogram, planforslag, endelig planvedtak) fattes av kommunestyret.

Vesentlige føringer og rammer for rullering av kommuneplanen

Revidering er med utgangspunkt i de føringer som er gitt i:

- Kommunal planstrategi 2016-2019
- Overordnede styringskort 2018-19
- Enhetenes styringskort 2018-19
- Økonomiplanen og budsjettet (handlingsplan)
- Nye/reviderte planer og politiske vedtak, vedtatt etter at forrige kommuneplan ble vedtatt i 2014.
- Strategi utbygging kommunale boligtomter (planutvalg, februar 2015)
- Interkommunalt samarbeid i Østre Agder
- Forutsetninger gitt i dette planprogrammet og avklart med kommunestyret
- Ulike lovkrav; blant annet kommuneloven, lov om planlegging og byggesaksbehandling
- Nasjonale og regionale føringer:
 - Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
 - Regionplan Agder 2030 (under arbeid)
 - Rikspolitiske retningslinjer
 - Regionale planer
- Lokalsamfunnets og næringslivets interesser

2.2 Forutsetninger for planprosess

- Det gjennomføres ikke en full rullering av kommuneplanen for Vegårshei, men noen deler og forhold trenger revisjon eller oppdatering.
- Rulleringsprosess gjennomføres med det sittendekommunestyret (periode 2014-2018).
- Det forutsettes at sittende kommunestyret sluttbehandler/vedtar kommuneplanen, men på grunn av trang tidsplan med lovpålagte høringsperioder og medvirkningsmomenter, kan det ikke garanteres. I så fall vedtas kommuneplanen av det nye kommunestyret som konstitueres oktober 2019.
- Planutvalget er styringsgruppa i denne prosessen. Kommunestyret vedtar planprogrammet og kommuneplanen.
- Ettersom det ikke legges opp til en full rullering, planlegges det ikke folkemøter i planprosessen. Etter behov og temavis organiseres det evt. møter/samlinger med mindre grupper.
- Kommuneplanen trykkes ikke: den blir tilgjengelig på kommunens hjemmeside (pdf. format) og i papirversjon (utskrift).

3. Vurderinger og sentrale tema i rulleringsprosessen

3.1 Revidering av samfunnsdelen

Revidering/oppdatering av samfunnsdelen gjøres med utgangspunkt i de føringer som er gitt i:

- Kommunal planstrategi 2016-2019
- Overordnede styringskort 2019 (og enhetenes styringskort 2019)
- Økonomiplanen og budsjettet (handlingsplan)
- Nasjonale og regionale føringer:
 - Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
 - Rikspolitiske retningslinjer
 - Regionplan Agder 2030 (under arbeid)
 - Interkommunalt samarbeid i Østre Agder
 - Strategisk næringsplan Agder
 - Folkehelsestrategi for Agder (2018-2025)
 - Regional Landbruksplan
- Vedtatte planer og enkeltvedtak på kommunalt nivå (etter 2014) og evt. igangsatte tiltak. Blant annet:
 - Boligsosial handlingsplan
 - Kulturminneplan (under arbeid)
 - Folkehelseoversikt
 - Satsning på videre utvikling av Sørlandet Hoppsenter
 - Strategi utbygging kommunale boligtomter (planutvalg, februar 2015)
 - Helsestasjon for ungdommer
 - Energi- og miljøplan
- Lokalsamfunnets og næringslivets interesser
- Ulike lovkrav / lovendringer

Tematisk innretning:

Vegårshei kommune vil sikre sammenheng mellom nasjonalt, regionalt og lokalt planverk ved å ta utgangspunkt i den tematiske innretningen som er vedtatt i planprogrammet for regionplan Agder 2030, og tilpasse dette til lokale forhold:

Hovedsatsingsområder:

- Transport og kommunikasjon
- Attraktive og livskraftige tettsteder og distrikter
- Gode tjenester til innbyggerne
- Verdiskaping og bærekraft
- Oppvekst, utdanning og kompetanse
- Kultur og fritid

Gjennomgående perspektiver som tematiseres under alle hovedsatsingsområder:

- Næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser
- Levekår, likestilling, folkehelse, inkludering og mangfold
- Klima og miljø

Fokusområder i rullering av samfunnsdelen

- **Folkehelse:** folkehelseaspektet skal belyses og omtales bedre enn i gjeldende kommuneplan: strategi, målsetninger, utfordringsbilde og evt. tiltak.
Kilder/føringer: kommunes folkehelseprofil fra 2017, kommunes deltakelse i det nasjonale folkehelseprogrammet (BTI), folkehelsestrategi for Agder.
- **Sentrumsutvikling**
Et attraktivt og godt fungerende sentrum er en forutsetning for bosetting og aktivitet i kretser og grender. Nøkkelord i den sammenhengen er: bokvalitet, bopolitikk, tilgjengelige boligtomter, møteplasser, nærhet til skole, barnehagen, tjenester, butikker og kultur- og idrettstilbud. I revidering av kommuneplanen kan vi se litt nærmere på dette temaet generelt og på overordnet nivå.
- **En eldre og mer mangfoldig befolkning**
Økende levealder og fallende fødselstall sammen med de store generasjonene fra 50- og 60- tallet gjør at befolkningen i Norge og Vegårshei blir eldre. Nesten 40% av befolkningsveksten frem mot 2030 vil komme i aldersgruppen over 67 år, og i 2040 vil ca. 1 av 5 innbyggere være i denne gruppen.

Befolkningen i Vegårshei blir også stadig mer mangfoldig. Andelen innvandrere, eller som er født av foreldre som innvandret har vært økende over mange år.

Endringene i befolkning og befolkningssammensetning har stor betydning både for tjenesteproduksjon og arealplanlegging. Vegårshei og vår region skiller seg negativt ut på områder som er viktige for å ha gode levekår. Det krever nytenking for å sikre like muligheter for utdanning for alle og motvirke utenforskap. Dette vil vi gi et økt fokus i kommuneplanrulleringen.
- **Digitalisering av samfunnet**
Digitaliseringen av samfunnet pågår i rasende fart. Tjenester og funksjoner som innbyggerne benytter og er avhengige av vil i fremtiden i mye større grad enn i dag være digitale. Denne utviklingen omtales i kommuneplanen.
- **Infrastruktur**
Satsing på fiber til alle på Vegårshei.

3.2 Revidering av arealdelen

For arealdelen er det følgende elementer/tema som skal tas med og/eller vurderes i planarbeidet:

- **Oppdatering av kart og bestemmelser** basert på:
 - Dispensasjon fra kommuneplanens arealdel siden 2014
 - Byggetiltak siden 2014
 - (Endring av) reguleringsplaner siden 2014
 - Rette opp feil oppdaget i kommuneplanen.
 - Oppdatering lister med spredt bolig- og hyttebebyggelse
- **(Sentrumsnære) næringsområde**
Er det behov for sentrumsnære næringsområder? I så fall: hvor? Hva betyr dette for næringsområdet i Molandsdalen? *Den 13.3.2018 vedtok planutvalget at de potensielle næringsområdene ved Ljøstad og Myrvang må vurderes ved neste rullering av kommuneplanen. Dette vedtaket ble gjort i sammenheng med vedtaket om at næringsområdet i Molandsdalen skulle tas ut av reguleringsplan for Kjørkeliheia.*
- **Utbygging i strandsone strandsonopolitikk:** lage føringer (retningslinjer og/eller bestemmelser) for:
 - Bruk av brygger i strandsone
 - Utbygging i strandsonen generelt (nybygg, tilbygg, andre tiltak)
 - Flomproblematikk
 - (Fysisk) byggegrense i strandsone
 - Fylkesmannen har i sin uttalelse i forbindelse med reguleringsplan for Nesstranda kommentert at kommunen mangler en overordnet plan for båtbygg.
 - Generelt er det mye søknader om byggetiltak i strandsone. Det er i utgangspunktet ikke tillatt med byggetiltak i strandsonen, men likevel gis det tillatelse i noen tilfeller (gjennom dispensasjonssaker). I forhold til blant annet likebehandling er det viktig at kommunen har en entydig og forutsigbar holdning i forvaltning av strandsonen.
- **Vann- og avløpsanlegg i eksisterende (eldre) hyttefelt.**
Dette gjelder særlig eksisterende eldre hytteområder hvor det er behov for føringer (retningslinjer/bestemmelser) for håndtering av vann- og avløpsløsning.
- **Vurdering av prioritering (rekkefølge) utbygging av (kommunale) boligområder.**
I 2015 er det laget en 'strategi for utbygging av kommunale boligtomter'. Den bør vurderes og innarbeides i kommuneplanen.
- **Kulturminneplan:** parallelt med kommuneplanrulleringsprosessen, lages det en kulturminneplan (kommunedelplan) for Vegårshei kommune. Målsetninger og eventuelle prioriterte tiltak innarbeides i kommuneplanen.
- **Spredt bebyggelse i LNF / ikke regulerte bebyggelsesområder med plankrav:**
 - Oppdatering av lister som viser tillatt antall tomter i områder med spredt boligbebyggelse / hyttebebyggelse
 - Vurdering om det er ønskelig / hensiktsmessig å ta ut noen områder (spredt bebyggelse i LNF og/eller ikke regulerte bebyggelsesområder med plankrav)

4. Planprosessen

4.1 Organisering av planarbeid

Oppdragsgiver	Kommunestyret
Styringsgruppe	Planutvalget
Prosjektansvarlig	Rådmannen: Ole Petter Skjævestad
Prosjektleder	Planrådgiver Chantal van der Linden
Arbeidsgruppe (= rådmannens utviklingsteam og Agnar Tore Vaaje)	Planrådgiver: Chantal van der Linden Rådmann: Ole Petter Skjævestad Kommunalsjef: Anne-Grete Glemming Rådgiver næring/miljø: Liv Strand Byggesaksbehandler: Helge Munkejord Skogbrukssjefen: Helge Sines Enhetsleder Teknisk drift og forvaltning: Tore Smeland Prosjektleder byggeprosjekter: Tomas Aanonsen Ellers blir enhetene, ungdomsråd, eldreråd og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne engasjert i planarbeidet.
Ansvar for kart	Oppmålingsingeniør: Agnar Tore Vaaje Planrådgiver: Chantal van der Linden
Ekstern kompetanse	Etter behov: forutsetning er å bruke mest mulig egne ressurser.

4.2 Politisk engasjement

Kommunestyret har det politiske ansvaret for kommuneplanen. (9. oktober 2018 ble dette planprogrammet behandlet av kommunestyret, og ble samtidig en orientering for kommunestyret i forkant av planprosessen).

Øvrige politiske diskusjoner og temamøter blir i størst mulig grad gjennomført i planutvalget, som er styringsgruppe i denne prosessen, og som tar opp eventuelle politiske diskusjoner med sine politiske partier.

Ved behov kan det settes opp ekstra møter med planutvalget eller kommunestyret.

Administrativt har rådmannen ledelsen av planarbeidet. Det legges opp til små administrative og ad-hoc grupper knyttet til ulike temaer, evt. tatt opp på sakslisten i rådmannens utviklingsteam møte. Rådmann og planrådgiver koordinerer det administrative arbeidet.

4.3 Medvirkning

Kapittel 5 i plan- og bygningsloven inneholder krav til medvirkning for å sikre at kommuneplanen blir en plan som møter innbyggernes forventninger og behov. Derfor skal kommunen aktivt innhente synspunkter fra grupper eller personer som har vanskelig for å delta på egen hånd:

- **Barn og unge**, gjennom ungdomsråd (som er også høringspart), barnehage- og skolerådgiver, elevråd, skolen, barnehager, og flere (frivillige) organisasjoner som jobber med barn (ungdomsklubber, idrettslag, Guds Menighet m.m.)
- **Eldre**, gjennom eldreråd (som er også høringspart), Vegårshei Bo- og omsorgssenter, (frivillige) organisasjoner som jobber med eller inngår eldre
- **Mennesker med nedsatt funksjonsevne**, gjennom råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (som er også høringspart).

Utover vanlig oppstart av planarbeid, planprosessen og høringsperioden organiseres det ingen åpne folkemøter i planprosessen. Etter behov planlegges det møter (med mindre grupper) i planprosessen knyttet til konkrete tema eller problemstillinger.

Kunngjøringer (oppstart av planarbeid, høringsperioden og vedtak) foretas gjennom lokalavis, kommunens hjemmeside og facebookside (jamfør plan- og bygningsloven). Direkte berørte varsles direkte. Lag, foreninger og næringsdrivende får tilsendt en epost med varsling og oppstart, høringsperioden og kunngjøring av vedtatt plan.

Alle relevante dokumenter tilknyttet planprosessen legges inn på kommunens hjemmeside og blir tilgjengelige for alle.

4.4 Tidsplan og økonomi

Tidsplan Rullering Kommuneplan Vegårshei

	Aktivitet	Periode
1	Administrativt arbeid med planprogram og internt oppstart med planarbeid	Juli og august 2012
2	Politisk behandling av høringsutkast planprogram i planutvalget	25. september 2018
3	Politisk behandling av høringsutkast planprogram i kommunestyret	9. oktober 2018
5	Planprogram sendes ut på høring, samtidig annonseres oppstart av planarbeidet	11. oktober - 23. november 2018
7	Kommunestyret vedtar planprogrammet	29. januar 2019
8	Planprosess	September 2018 – juni 2019
10	Vedtak om å legge planforslaget ut på høring	Juni 2019
11	Offentlig høring i minst 6 uker	Juli / august 2019
	Planutvalget behandler endelig forslag til kommuneplan	August 2019
12	Kommunestyret vedtar revidert kommuneplan, (evt. ny høring)	September 2019

Det forutsettes at sittende kommunestyret sluttbehandler/vedtar kommuneplanen, men på grunn av trang tidsplan med lovpålagte høringsperioder og medvirkningsmomenter, kan det ikke garanteres. I så fall vedtas kommuneplanen av det nye kommunestyret som konstitueres oktober 2019.

Først og fremst brukes det egne ressurser (arbeidsinnsats / tid). Det blir 3 lovpålagte kunngjøringer i Tvedestrandsposten i forbindelse med oppstart av planarbeid, høringsperioden og vedtaket. Det planlegges ingen store folkemøter, men det tas hensyn med at det kan bli noen mindre møter / samlinger i planprosessen.

Det er ikke sannsynlig per i dag men det kan oppstå behov for vurdering, utredning og/eller rådgivning som kan utløse ytterligere utgifter. Disse utgiftene tas i så fall opp med rådmannen i prosessen.

Kostnader

Beskrivelse	Kostnader
Kunngjøring i avisa (3 st.)	15.000 kr.
Møter / samlinger / medvirkning	3.000 kr.
Uforutsett (utredninger / vurderinger)	20.000 kr.